

Hej, cokoły!
Wojna polsko-ruska

16

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

- 12 Powrót sporu o aborcję.** Rodzi się bunt
- 14 Odlot smoleński.** Czas Macierewicza
- 16 Pomniki niezgody.** Symbole wdzięczności czy okupacji?

WYDARZENIA

- 18 Panama Papers.** Przeciek stulecia
- 22 Co zostało z Palmyry.** Misja polskich archeologów
- 26 Operacja Podbój.** Kruchy sojusz iracko-kurdyjski

O TYM MÓWI ŚWIAT

- 30 Portret zamachowca.** Każdy może nam podłożyć bombę

PROFILE

- 36 O nich się mówi:** Giuseppe Salvatore Riina, Keiko Fujimori, Kim Dzong Un

LUDZIE

- 38 Recep Tayyip Erdoğan.** Chuligan z portowej dzielnicy
- 42 Tony Elumelu.** Czarny jak Obama, przedsiębiorczy jak Gates

Alisa Charczewa
Kociak dla Wołodi

36

O tych krajach piszemy:

BELGIA (s. 30) **CHINY** (s. 52) **FRANCJA** (s. 30, 68)
HISZPANIA (s. 62, 72) **IRAK** (s. 26) **NIEMCY** (s. 18, 38, 68)
NIGERIA (s. 42) **NORWEGIA** (s. 76) **PALAU** (s. 52)
PANAMA (s. 18) **POLSKA** (s. 12, 14, 16, 22, 46) **ROSJA** (s. 14, 16, 22)
SYRIA (s. 18, 22, 30) **TAJWAN** (s. 52)
TURCJA (s. 38) **UGANDA** (s. 18, 58) **USA** (s. 14, 18, 26, 38, 46)
WIELKA BRYTANIA (s. 46) **WIETNAM** (s. 52)

Bitwa o Mosul
Stalingrad dżihadu

26

Ruina w ruinie
Zbudujemy drugą Palmyrę

22

38

Boss znad Bosforu
Panie Turek, kończ pan!

MMA coś w sobie ma ←
Ludzkie szachy na macie

46

REPORTAŻ

46 Z klatki na salony.

Nobilitacja mieszanych sztuk walki

52 Piraci na Pacyfiku.

Łowcy rekinów niemile widziani

FOTOSTORY

56 W cieniu reaktora.

Po 30 latach Czarnobyl wciąż groźny

Christine Lagarde ←
„Kobiety rządzą,
bo nie błędzą”

68

OBYCZAJE

58 Komu wierzy Uganda.

Prorocy, guru i uzdrowiciele

62 Kobiece sekrety.

Nowy film Almodóvara

CYWILIZACJA

64 Nasz umysł zbiorowy.

Dlaczego człowiek prześcignął małpę

66 Trendy, zagadki, odkrycia

ROZMOWA

68 Christine Lagarde:

„Mężczyzna + władza + pieniądze = katastrofa”

KOMPAS

72 Szlak surrealizmu.

Majówka z Salvadorem Dalím

HISTORIA

76 Bohaterska ucieczka.

Przez fiordy, góry i śniegi

80 MIKROFORUM

Dali czadu ←
Ogród Salvadora i Gali

72

Pedro Almodóvar ←
„Znam was
wszystkie...”

62

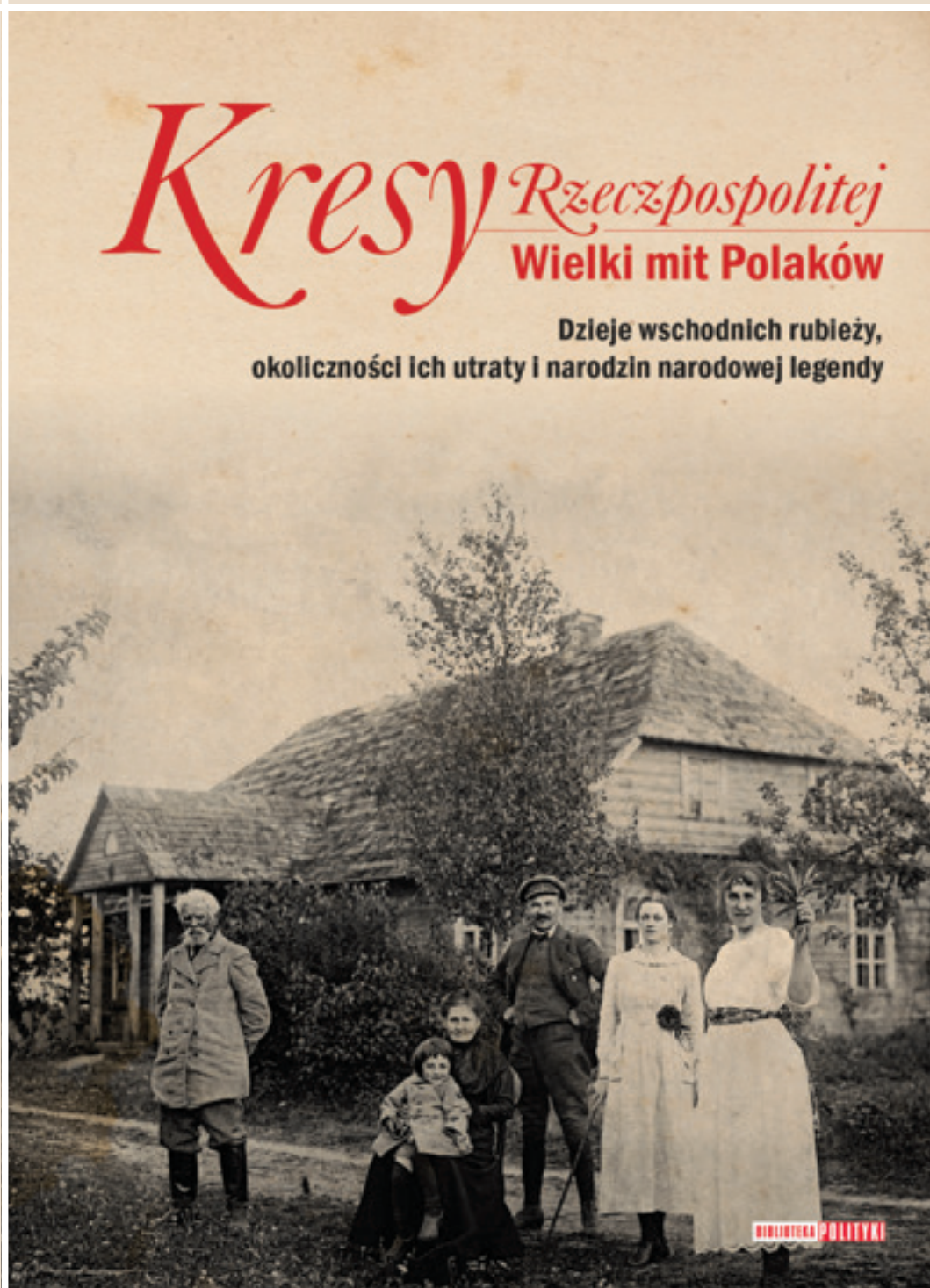

Jan Baalsrud ←
Norweski cichociemny

78

Książka **KRESY RZECZPOSPOLITEJ**

- dzieje Kresów i ich mieszkańców
- polityka i stosunki narodowościowe
- życie codzienne we dworach i pałacach ziemiańskich
- tygiel narodów, kultur i religii
- galeria sztuki kresowej
- koniec świata polskich Kresów

Książka jest bogato ilustrowana, zawiera wiele pomocnych haseł oraz mapy.

Autorzy: wybitni naukowcy oraz dziennikarze POLITYKI

Książka dostępna w księgarniach od 27 kwietnia w cenie 49,99 zł

Przy zamówieniu na www.sklep.polityka.pl do 26 kwietnia – **39,99 zł**

[Kup książkę](#)

ZACHODNI BRZEG JORDANU

Nielegalne obozowanie

Kobieta beduińska wnosi lustro ze swojego domu w zrównanym z ziemią obozowisku al-Chan al-Ahmar na Zachodnim Brzegu Jordanu. Budynki zostały wyburzone decyzją władz izraelskich, które stwierdziły, że domy palestyńskich Beduinów postawiono bez wymaganego zezwolenia. To kolejna taka operacja Izraelczyków na Zachodnim Brzegu, regularnie nękających Beduinów. Ostatnio ofiarą wyburzeń padła prowizoryczna szkoła postawiona przez organizacje międzynarodowe.

BRAZYLIA

Razem różniej

149 śmiałków rzuciło się z 30-metrowego mostu w brazylijskim mieście Hortolândia, by ustanowić nowy rekord świata w zbiorowych skokach na linie. To najnowsza odsłona ekstremalnej rozrywki, jaką jest bungee jumping, czyli skoki z dużej wysokości na elastycznej linie splecionej zwykle z około tysiąca lateksowych włókien. Za początek bungee jumpingu uznaje się skok oddany z mostu Clifton w angielskim Bristolu w 1979 r. Wcześniej podobne skoki, tyle że z wysokich bambusowych wież, uprawiali rdzenni mieszkańcy Wyspy Zielonych Świątek w archipelagu Nowych Hebryd. Był to dla nich test męskości oraz rytuał mający zapewnić obfite plony. Współczesnym miłośnikom bungee nie przyświeca na ogół żaden wyższy cel – liczy się przede wszystkim potężny zastrzyk adrenaliny.

INDIE

Święto udreki

Cały Bengal Zachodni – stan w północno-wschodnich Indiach ze stolicą w Kalkucie – obchodzi Gajan, koniec kalendarzowego roku, a zarazem tygodniowe święto cierpień. Najpobożniejsi wyznawcy hinduizmu przechodzą w tym czasie wiele bolesnych prób, których celem jest zdobycie przychylności bóstwa Siwa. Najpopularniejsze to kolczykowanie, przybijanie się do krzyża, bieganie po rozżarzonych węglach, tarzanie się w kolczastych gałęziach oraz przypalanie rozgrzanym żelazem. Ukoronowaniem święta jest Czakar Pudża, czyli rytuał, podczas którego wierni przebijają skórę na plecach hakami, a później zostają zawieszeni na wysokich słupach oraz wprowadzeni w ruch obrotowy. Rytuał ma na celu... eliminację cierpień i smutków poprzedniego roku.

BUNT SIĘ RODZI

- W kraju, gdzie prawo aborcyjne należy do najbardziej restrykcyjnych w Europie, pojawił się pomysł kolejnego zaostrzenia przepisów.

Prawo aborcyjne to zawsze jeden z najbardziej drażliwych tematów. Kwestia ta dotyka najgłębszych przekonań moralnych, a każde ograniczenie ma daleko idące konse-

kwencje przynajmniej dla połowy społeczeństwa. Podczas gdy w Stanach Zjednoczonych temat ten wciąż jeszcze budzi silne emocje, w większości krajów Europy problem wyglądał na zakończony

▲ Środowiska **PRO CHOICE** protestują przeciwko „gwałtowi na kobietach”.

i wyjaśniony. Tymczasem w Polsce dyskusja na ten temat rozgorzała na nowo.

Zamach na kobiety

Obecna ustawa antyaborcyjna w Polsce już teraz należy do najbardziej restrykcyjnych w Europie. Jednak obywatelska inicjatywa Fundacja Pro chce ją jeszcze zaostrzyć i wprowadzić całkowity zakaz przerywania ciąży, z jednym tylko wyjątkiem: poważnego zagrożenia dla życia matki. Inicjatywa cieszy się poparciem zarówno Kościoła katolickiego, jak i premier Beaty Szydło. Według nowego projektu za przerwanie ciąży zarówno

sięcioleci państwa coraz więcej znaczenia przyznawały wolności osobistej i liberalizowały prawo do przerywania ciąży. Spór dotyczył właściwie tylko momentu, do którego aborcja jest dopuszczalna. Określenie go jest trudną sprawą, bo opiera się na przekonaniu, że gdzieś między zapłodnieniem komórki jajowej a narodzinami dziecka rozpoczyna się ludzkie życie. Nikt jednak nie jest w stanie stanowczo stwierdzić, kiedy dokładnie to następuje.

Wiele wyznań, a zwłaszcza Kościoł katolicki, wychodzi z założenia, że ludzkie życie rozpoczyna się już od zapłodnienia komórki jajowej i dlatego każde przerwanie ciąży jest równoznaczne z morderstwem. Odrzucenie jakiegokolwiek powodu przerywania ciąży jest logiczną konsekwencją tego sposobu myślenia. Tyle tylko, że nie istnieje żaden naukowy dowód na to, że zaledwie kilka komórek w macicy należy traktować jak życie ludzkie. Całkowity zakaz przerywania ciąży jest też zamachem na wolność osobistą kobiet. Aby bowiem przyjąć do wiadomości powód zakazu, trzeba mieć określone przekonania religijne.

Królestwo donosu

Całkowity zakaz przerywania ciąży pod żadnym względem nie jest również praktyczny. Prowadzi do powstania podziemia aborcyjnego, w tym nielegalnych klinik,

kobiecie, jak i lekarzowi groziłaby kara do pięciu lat więzienia. Ta sytuacja jest naprawdę zatrważająca, zwłaszcza gdy sobie uświadomimy, że nawet potencjalny amerykański kandydat na prezydenta, Donald Trump, po ostrej krytyce ze strony obozu konserwatywnego musiał zmienić swoje stanowisko i oświadczył, że wprawdzie jest za zakazem aborcji, ale oczywiście jest przeciwko karaniu kobiet.

Przy wprowadzaniu regulacji dotyczących aborcji każde państwo musi pójść na kompromis pomiędzy ochroną życia nienarodzonych a prawem do wolności osobistej. W ciągu ostatnich dzie-

KONTEKST

PiS: „Nie ten moment”

Rozpętanie wojny wokół aborcji akurat w tej chwili nie byłoby korzystne dla wizerunku Prawa i Sprawiedliwości, gdyż spór taki musiałby prowadzić do dalszego zaostrzenia i tak już napiętej sytuacji w kraju i do nowych protestów. O tym, że projekt nowej ustawy, przewidujący surowe kary więzienia także dla kobiet poddających się aborcji, wywoła opór społeczny, świadczą wyniki ostatnich sondaży: ponad połowa polskiego społeczeństwa jest przeciwna zaostrzeniu i tak już restrykcyjnego prawa. To z tego powodu prezes PiS Jarosław Kaczyński miał się spotkać z arcybiskupem Stanisławem Gądeckim (przewodniczącym Konferencji Episkopatu Polski) i nakłaniać go, by na razie ten spór sobie odpuścić. Na takie ostrożne podejście PiS wskazuje także zachowanie marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego, który spowalnia prace nad nowym projektem ustawy.

FRANKFURTER RUNDSCHAU

▲ Obecny **RZĄD** ma w tej sprawie – jak i w wielu innych – pełne poparcie Kościoła.

gdzie higiena i bezpieczeństwo bywają wątpliwe, lub zmusza kobiety do wyjazdów za granicę w celu dokonania zabiegu. Kryminalizacja tej sfery sprzyja donosicielstwu, a każda kobieta, która przeszła poronienie, może być traktowana jak osoba podejrzana o przestępstwo.

W polskim społeczeństwie obywatelskim podniosły się protesty. Podczas odczytania listu biskupów w sprawie zakazu aborcji wierni na znak protestu opuszczali kościół. Do tego rodzaju demonstracji doszło w różnych miastach. Debata dotycząca aborcji urosła do rangi „kulturkampfu” między starszą i tradycyjną a młodą i nowoczesną Polską. Na ulice wyszły wielotysięczne manifestacje. Widać było wyraźnie, że zwolennicy zaostrzenia prawa aborcyjnego są wyraźnie starsi od przeciwników tego projektu. Z sondaży wynika ponadto, że większość Polaków zdecydowanie odrzuca projekt zaostrzenia przepisów dotyczących aborcji. Pozostaje więc nadzieja, że polskie społeczeństwo obywatelskie odeprze tę próbę zamachu na wolność osobistą kobiet i nie dopuści do tego, by Polska dokonała kolejnego kroku wstecz. Piłka jest teraz po stronie parlamentu.

NA PODST. THE HUFFINGTON POST

DEBATA
UROŚŁA
DO RANGI „KULTURKAMPFU”
MIĘDZY
STARSZĄ
I TRADYCYJNĄ
A MŁODĄ
I NOWOCZESNĄ
POLSKĄ